

## MOTIE

**Agendapunt:** 24. Motie vreemd aan de orde van de dag

**Zaak- en stuknummer:** 2026060918410/26ZG041042

**Onderwerp:** Woningsplitsing boerenwoningen

**De raad van de gemeente Achtkarspelen bijeen op 11 juni 2026**

**Verzoekt het college:**

1. Te inventariseren of er boerenwoningen zijn die in aanmerking komen voor woningsplitsing.
2. Uiterlijk in december 2026 deze inventarisatie te delen met de gemeenteraad met een advies bijgevoegd. Dit advies dient te bevatten hoe en of hierop ingespeeld moet worden met tenminste drie handelingswijzen voor de gemeente. Dit aan de hand van de inventarisatie.

En gaat over tot de orde van de dag.

**Toelichting:**

De provinciale staten van de provincie Fryslân hebben op 27 mei 2026 een motie aangenomen van PvdA en CDA die het college van gedeputeerde staten oproept tot het volgende: Bij gemeenten te inventariseren hoe de provincie het transformeren van boerenerven tot woonerven kan vergemakkelijken en dit op te nemen in het Fries Woonplan.

Gezien er provinciaal steun is om dergelijke plannen uit te werken en dit mogelijk zal worden vergemakkelijkt, lijkt het ons verstandig om te weten in hoeverre er mogelijkheden hiertoe bestaan in Achtkarspelen. Daarbij is dit een vorm van relatief laaghangend fruit om meer huizen te realiseren in onze gemeente. Er hoeven immers geen nieuwe gebouwen voor te worden gerealiseerd. Dit blijft nodig gezien het tekort aan woningen in onze gemeente.

Verder vinden wij het belangrijk dat ons landschap zo goed als mogelijk beschermd blijft. Door bestaande bouw te gebruiken voor nieuwe woningen, blijft de impact op het landschap beperkt. Daarbij kan er worden verwacht dat het aantal boeren de komende jaren zal afnemen en zal het mooi zijn als deze boerenwoningen in goede staat kunnen blijven.

Maatregel 2.5 van de gemeentelijke woonvisie benoemt specifiek dat we zoveel mogelijk kansen moeten benutten om bestaande woningen te transformeren naar meer kleinere woningen. Wij vinden dat dergelijke splitsingen hier ook onder vallen, gezien het gaat om bestaande woningen. Dit lijkt nodig met een steeds verder groeiend aantal één- en tweepersoonshuishoudens.

Daarbij helpt het splitsen van dergelijke woningen ook om in specifieke vraag te voorzien. Zo bleek ook dat de twee grootste verhuisredenen waren: ruimer willen wonen én kleiner willen wonen. Bij dergelijke woningsplitsing wordt er ingespeeld op het kleiner kunnen wonen. Ook kan het voor een deel voor doorstroming op de markt zorgen.

Afgelopen week is uit een rapport van ABN Amro gebleken dat we te veel gezinswoningen zouden bouwen en meer moeten inzetten op kleinere woningen die geschikt zouden kunnen zijn voor bijvoorbeeld ouderen. Bij het splitsen van boerenwoningen kunnen hier kansen uit ontstaan. De rijksbouwmeester heeft hier ook een reactie op gegeven. Die benoemt specifiek dat het splitsen van woningen kansen biedt voor de bestaande problematiek op de woningmarkt.

Een dergelijke inventarisatie is handig, want als we weten waar de kansen liggen kunnen we eventueel burgers informeren over woningsplitsen en hen hierin waar nodig faciliteren.

Het advies dat bij de inventarisatie gevoegd moet worden is een advies op welke wijze de gemeente zou kunnen inspelen op het aantal boerenwoningen dat zou kunnen worden gesplitst. Er wordt ook gevraagd om drie handelingswijzen, drie verschillende scenario's waarmee er wat te kiezen valt in de manier waarop we eventueel zouden gaan inspelen op de mogelijkheden. Dus op welke manieren zouden we woningsplitsing kunnen aanmoedigen en waar mogelijk faciliteren. Het kan al zo simpel zijn als mensen informeren, maar we zouden er ook verder in kunnen gaan.

Karst de Vries, GroenLinks/PvdA-Achtkarspelen

Voor: GroenLinks/PvdA (3)

Tegen: CDA, CU, FNP, FVD, GBA en PVV (17)

De motie is **verworpen**